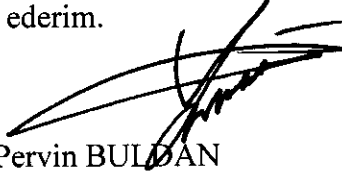

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

DEP milletvekilleri Orhan Doğan ve Hatip Dicle 2 Mart 1994'te TBMM'den çıkışta sivil polisler tarafından yaka paça gözaltına alınmıştır. Aynı gün TBMM'de milletvekilleri Orhan Doğan, Hatip Dicle, Leyla Zana, Ahmet Türk, Sırrı Sakık ve bağımsız milletvekili Mahmut Alınak'ın dokunulmazlıkları kaldırılmış ve ardından da tutuklanarak cezaevine konulmuşlardır. Bu olaylar kamuoyunca 2 Mart darbesi olarak adlandırılmaktadır. O dönemde yaşanan olayların araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98. ve içtüzüğün 104 ve 105. maddeleri gereğince "Meclis Araştırması" açılmasını saygılarımla arz ederim.

Pervin BULDAN

İğdır Milletvekili

BDP Grup Başkanvekili

GEREKÇE:

1991 seçimlerinde Halkın Emek Partisi (HEP), 18 milletvekiliyle Meclis'e girmiş, partinin kapatılmasına karar verilmesiyle, Demokrasi Partisi (DEP) kurulmuş ve HEP milletvekilleri yeni partiye geçmişlerdir. Milletvekilleri, Leyla ZANA ve Hatip Dicle'nin Meclis Kürsüsünde yaptıkları yemin ile başlayan karalama kampanyası sonucunda, DEP milletvekilleri Orhan Doğan ve Hatip Dicle 2 Mart 1994'te TBMM'den çıkışta sivil polisler tarafından yaka paça gözaltına alınmıştır. Aynı gün TBMM'de yapılan oylamada DEP milletvekilleri Orhan Doğan, Hatip Dicle, Leyla Zana, Ahmet Türk, Sırrı Sakık ve bağımsız milletvekili Mahmut Alınak'ın dokunulmazlıkları kaldırılmıştır. 4 Mart 1994'te Leyla Zana ve diğer milletvekilleri gözaltına alınarak cezaevine konuldu. 16 Haziran 1994'te Anayasa Mahkemesi, DEP'in kapatılmasına ve 5'i cezaevinde bulunan 13 milletvekilinin dokunulmazlığının kaldırılmasına karar verdi. Milletvekilleri Hatip Dicle, Leyla Zana, Orhan Doğan ve Selim Sadak'a TCK'nun 168/2 maddesi uyarınca Ankara 1 Nolu DGM tarafından 15'er yıl ağır hapis cezası verildi.

DEP milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasından 10 gün önce, dönemin Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş, “Eşkıyayı Bekaa’da aramaya gerek yok. Maalesef bunların bir kısmı Yüce Meclis’in çatısı altındadır” diyerek, DEP milletvekillerini hedef gösterdi. Dönemin Başbakanı Tansu Çiller, 2 Mart 1994 tarihinde, partisinin grup toplantısında: “Meclis’te PKK’nın barındığı bir gölge vardır, bunu Meclis’in üzerinden kaldırmakla yükümlüyüz.” diyerek yine DEP milletvekillerini hedef göstermiştir.

12 Eylül 1980 darbesi sonrasında sadece 28 Şubat 1997’de ve Genelkurmay Başkanlığı’nın 27.04.2007 tarihinde gece saat 23:20’de yaptığı, lâiklikle ilgili açıklama Türkiye kamuoyunda muhtıra olarak nitelendirilmiştir. Bu iki olay darbe olarak anılırken; 2 Mart 1994’ün bir darbeyi anımsattığını ise maalesef Kürt siyasetçilerden ve bazı aydınlar dışında başka dile getiren olmamıştır.

2 Mart tıpkı 12 Eylül gibi halkın temsilcilerine, iradeye el koyması olarak algılanmıştır. 2 Mart 1994’te halkın oylarıyla seçilmiş kişiler, Anayasa çiğnenerek Meclis’ten atılmış, Anayasaya göre milletvekillerinin bir hafta içerisinde Anayasa Mahkemesine itiraz etme hakkı beklenmemiştir. Meclise polis girmemesi gerekirken, meclis, kulislerine kadar polisle dolmuştur. Milletvekilleri rencide edici bir biçimde yaka paça gözaltına alınmıştır. Bu nedenlerle 28 Şubat’a nasıl post-modern darbe ve 27.04.2007 ye e-muhtıra deniyorsa 2 Mart 1994 te Meclis’in iradesine karşı yapılmış bir darbedir. Tansu Çiller, Mehmet Ağar önce Susurluk bugün de Ergenekon süreciyle ilişkilendirilmektedir. Bu da 2 Mart’ın o dönem için bir derin devlet operasyonu olduğunu göstermektedir. Bu kapsamda 2 Mart darbesi bir anlamda Ergenekon sürecinin bir parçasıdır. Diğer darbeler konuşuluyorken 2 Mart’ın tartışılmaması Türkiye’nin demokrasi tarihinde bir kara leke olarak kalacaktır. Bunu temzilemek amacıyla o dönemdeki olayların perde arkasının araştırılması Türkiye’nin demokratikleşmesi ve tarihiyle yüzleşmesi açısından bir zorunluluktur. Ayrıca bu olayların açıklığa kavuşturulması Meclis’ten yakası tutularak göz altına alınan bu olayla bir simge haline gelen Orhan DOĞAN’ da bir borçtur.